

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תרמח

ערב שבת קודש פ' וירא - כ"ף מר-חשון
ה'תשס"ז

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ד שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ו שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לעילוי נשמת

ר' ישראל דוד ב"ר לייב ע"ה ציקמאן

נפטר ביום י"ד אלול ה'תשמ"ה

וזוגתו מרת רחל בת ר' פינחס ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"א טבת ה'תנש"א

ר' יצחק אהרן ב"ר וואלף ע"ה ספיוואק

נפטר ביום כ"ו ניסן ה'תשמ"ט

וזוגתו מרת חנה בת ר' דוד הכהן ע"ה ספיוואק

נפטרה ביום ח"י מ"ח ה'תשס"ד

ר' שמואל מאיר ב"ר ישראל דוד ע"ה ציקמאן

נפטר ביום י"א תשרי ה'תשס"ב

וזוגתו מרת דינה רייזעל בת ר' יצחק אהרן ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"ה שבט ה'תשמ"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י נכדם ובנם

הרה"ת ר' אהרן וואלף וזוגתו מרת פולינה

ומשפחתם שיחיו ציקמאן

נדפס ע"י הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא
וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובנם נתן הלוי ש' לאבקובסקי,
מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחווה מוסיא שיחיו שגלוב

מדוע היו המים לגפרית ואש

בקשר עם פ' השבוע - פ' וירא, הבאנו צילום נדיר (מוקטן במקצת) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלה שהפנתה לו אחת מהמשתתפות בהתוועדות ש"פ וירא ה'תשמ"ג אודות פרש"י בפרשתנו (יט, כד) (הקטע המדובר נדפס ב'התוועדויות' תשמ"ג ח"א ע' 476 (המענה בשוה"ג) ולהבנת המדובר יש לעיין שם)

ד) איך די' אצטו גאלי פון רבין איסא אין פ' וירא וויאן ס'גום פארהאלט
אין פסק שטיט אב' תמאי... אש אגפריה און רש"י אל מביש
מתלה מטר אנשה גפריה ואש, און אל גארניש אמבוי אלוי ווי
אין נה בא דעם מחול ואל דע' קאט אמבוי גארואן איהיבטש -
שכונזן ברחמים אם יחצוי יהיו קשה יכבד, און צא אל רש"י
לאוניש אמבוי, איך איך האך גוט באהט טאנן די שאלה ונאך איך
לעראט אפשר אל דא ערפאר איז זייג פשוט אלוי ווי דער קן
חמש גארקט קאט שוין געארקט אין פ' נח וויאן די דרבי
פ' אל ער ווארט די ג' אצטו מינוט צו געבן אן CHANCE די
רשעים צו טאן תשובה אל אנשו דעם צוהיגן ענין געווען
לפי אל דער מטר גוט גיקקט זען יכבד איז זיי וואסן
גאטאן תשובה, וקניאית אל א גוט.
ה' ה' ה' ה'
ויבטת ה' ה'
זקנה זקנה זקנה זקנה
(זייג געווען)
וואס געווען וואס (הייך צומיט וואס הייך דעסדעס)

להלן פענוח מענה כ"ק אד"ש מה"מ בכתי"ק (בא בהדגשה):
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א הקיף את תיבת "דא" וכתב בשולי הדף:
א"כ ה' צ"ל הפיכת המים מברכה להיפך הברכה (מים הזדונים) - ולא... לגפרית ואש
(היפך דמים, ולא היפך דברכה).

ב"ה

3

דבר מלכות
כזו בר"י משונה: יהודי מאמין, שלועג ומחרף "עקבות משיחך" / ש"פ ח"י שרה החשמה

7

זמן הגאולה
צריכים רק לקבל ההתגלות ד"ורא אליו ה" / פרשת השבוע באור הגאולה

12

המעשה הוא העיקר
צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "ענ מחי" / הוראות למעשה בפועל

14

ניצוצות של משיח
זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלה / קטעים קצרים ופתגמים בעניני גאולה ומשיח

15

כתי"ק - פרסום ראשון
מדוע היו המים לגפרית ואש / מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלה בפרשתנו

מוקדש לזכות התמימים השלוחים
לישיבת "תומכי תמימים - מלך המשיח" פורט לורדייל, פלורידה
ולזכות קהילת "מרכז משיח - 770"
ולזכות רב הקהילה הרה"ח מרדכי ומשפ' ש"י ענת

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 917-403-5618
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טל': 04) 8715-770
דואר אלקטרוני: yechy@neto.bezeqint.net • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלו

הסוג ד"אשר חרפו עקבות משיחך" אינם "אויבך ה" – אדרבה, הם יהודים לומדי תורה ומקיימי מצוות, אלא שאינם יכולים לסבול שיהודי אומר "אָט אָט קומט משיח", מכיון ששומעים כבר את פעמי "עקבות משיחך"!

זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלו – לבטל את הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך", וזאת – ע"י הפצת המעיינות חוצה, היינו, שיוצא מד' אמות שלו, אפילו כאשר ד' אמותיו ב"לויבאוויטש"... והולך למקום ה"חוצה", ששם נמצאים אלו "אשר חרפו עקבות משיחך", ושם מפיץ את מעיינות החסידות!

(משיחת כ"ף מרחשון ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

בימינו עבר הזמן ד"בעתה" כמה וכמה פעמים

מבואר בארוכה ב"שערי אורה" אודות החילוק שבין ב' אופני הגאולה, "בעתה" ו"אחישנה" – שיש עילוי בגאולה "בעתה" שאז נפעל בירור כל ניצוצות הקדושה בתכלית השלימות [..], ולאידך, יש גם מעלה בגאולה באופן ד"אחישנה" לגבי הגאולה "בעתה", כמבואר שם בארוכה.

ולהעיר, שבימינו אלו, לאחר ש"כלו כל הקיצין" – יכולים כבר לדבר אודות המעלה ד"בעתה", מכיון שכבר עבר הזמן ד"בעתה" כו"כ פעמים... ובמילא, גם בנוגע לגאולה באופן ד"אחישנה" – הרי בימינו אלו אין מקום לחשש שמא יחסר משהו בשלימות הבירורים (דבר שהי' אפשרי בזמן שבו היתה האפשרות ל"אחישנה" לפני "בעתה"), מכיון שגם ה"אחישנה" הוא בזמן ד"בעתה" גופא!

(משיחת ליל כ"ף מרחשון ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

צדיכים ללכת לקבל פני משיח צדקנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר – תיכף ומיד

. . ועוד ועיקר – שכבר לא נשאר פנאי לדבר עוד משהו בכל זה ("ס'ניטא קיין צייט צו רעדן"), כיון שצדיכים ללכת לקבל פני משיח צדקנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר – תיכף ומיד, ממש ממש ממש!...

(משיחת ש"פ וירא, ח"י מרחשון ה'תשנ"ב - בלתי מוגה [ההדגשה במקור])

כזו ברי' משונה: יהודי מאמין, שלועג ומחרף "עקבות משיחך"!

לפני למעלה משמונים שנה חזה בעל יום ההולדת ברוח קדשו את המעמד ומצב דימינו אלו - נבואה גלוי' ממש • מבאר בעל יום ההולדת שלפני הגאולה תהי' דרגא שני' של מחרפים (דור השני) - "אשר חרפו עקבות משיחך", יהודים שבכלל הם "מאמינים בה" ובתורתו", ועד שיש ביניהם "פיינע בני תורה", ואעפ"כ, חלשים הם באמונת הגאולה, ועד כדי כך שמחרפים ומלעיגים מענין זה! • והרי זה פלא גדול ביותר: מי הי' יכול לתאר לעצמו לפני שמונים שנה שתקום "ברי' משונה" כזו: יהודי ש"מאמין בה" ובתורתו", ואעפ"כ לועג ומחרף "עקבות משיחך"! • בימינו אלו - קם הדבר והי' לעובדה מציאותית • משיחת ש"פ חיי שרה ה'תשמ"ה* - בלתי מוגה

א. כאשר רואים שישנו "סער גדול בימ"1, "מלכיות מתגרות זו בזו"2 – צריכים לדעת שהסיבה לכך אינה מפני שגוי א' הסתכסך ונעשה "ברוגז" עם גוי אחר, אלא "בשלי הסער הגדול הזה"2, כדי שיהודי ידע שמשיח

(* מובאת בקשר עם כ"ף מרחשון - יום ההולדת של אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע - שחל בשבת זו. המו"ל.

(1) יונה א, ד.

(2) מדרש לקח טוב עה"פ לך לך יד, א. וראה ב"ר פמ"ב, ב, ד.

(2*) יונה שם, יב.

צדקנו עומד לבוא, "הנה זה עומד אחר כתלנו"3, שכן, "אם ראית מלכיות מתגרות זו בזו צפה לרגליו של משיח"!!

ומכיון שיודעים ש"הנה זה עומד אחר כתלנו" – יש להזדרז "צופנן די קנעפלאך פון דעם מונדיר" (כלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו4 [=לצחצח את כתורי המדים]), שכן,

(3) שה"ש ב, ט. וראה "קול קורא" שנדפס ב"הקריאה והקדושה" סיון תש"א. אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ע' שסז. ועוד.

(4) שיחת שמח"ת תרפ"ט (שיחות קודש אדמו"ר מוהרי"צ תר"פ-ת"ש (כפ"ח תשמ"א) ע' 95).

"אוי ואבוי" ("אך און וויי") יהי כאשר יבוא משיח צדקנו וכל ששים ריבוא בני יעמדו ב"מסדר" עם "כפתורים מצוחצחים", ורק הוא יהי היחידי – "יחידי בדורו" – ש"לא הספיק" לצחצח את הכפתורים!...

מה נשאר לו לעשות – "מצוה אחת" בלבד, כפס"ד הרמב"ם⁵: "עשה מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה", כלומר, אם הגאולה היתה צריכה לבוא כעבור שני רגעים, הנה ע"י פעולה זו מביא את הגאולה כעבור רגע אחד בלבד, ובלשון הרמב"ם⁶: "מיד הן נגאלין", תיכף ומיד **ממש**, שהרי מדובר אודות פס"ד **להלכה**, ובהלכה לא שייך ענין של "צחות!" "הלכה" ו"צחות" הם שני דברים מנוגדים!

ב. וכאמור, יש להזדרז בכל זה, שכן, "הנה זה עומד אחר כתלנו", ואין מה להמתין יותר! אפילו בזמן הגמרא אמרו שכבר "כלו כל הקיצין"⁷, ועאכו"כ בימינו אלו! וכל הענינים שהיו צריכים לעבור, חבלי משיח וכיו"ב – כתב אדמו"ר האמצעי⁸ בזמנו שכבר יצאו י"ח בכל ענינים אלו, ועאכו"כ לאחר כל מה שאירע בדורנו – "לא תקום פעמיים צרה"⁹, הרי בודאי ובודאי שכבר צריכה להיות הגאולה האמיתית והשלימה באופן ד"בשובה ונחת תושעון"¹⁰.

ובפרט שרואים בעליל שכל הסימנים שהובאו בגמרא ומדרשי חז"ל אודות עקבתא דמשיחא – נתקיימו בשלימותם בדורנו זה!

ומה שישנם כאלו שלועגים לזה כו' – הרי

(5) הל' תשובה פ"ג ה"ד.
(6) שם פ"ז ה"ה.
(7) סנהדרין צז, ב.
(8) ראה שער התשובה ח"א ספ"ה (ה, ב).
(9) ל' הכתוב – נחום א, ט. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 306 הע' 55.
(10) ישע"ל, ל, טו.

אדרבה: עובדה זו גופא מוכיחה שאכן נמצאים כבר בדור האחרון של הגלות, הדור שיזכה לגאולה – בהתאם לדברי בעל יום ההולדת בשיחתו הידועה אודות "מלחמת בית דוד".

ובהקדמה – שבענין זה רואים דבר נפלא, שאין שמים לב אודותיו, שלפני **למעלה משמונים שנה** חזה בעל יום ההולדת ברוח קדשו את המעמד ומצב **דימינו אלו** – נבואה גלו' ממש:

בשיחה הנ"ל מבאר בעל יום ההולדת שלפני הגאולה יהיו שני דרגות – דורות – של מחרפים: דרגא ראשונה (דור הראשון) – "אשר חרפו אויבך ה"¹¹, אלו שמנגדים להקב"ה לתורתו ומצוותיו, ודרגא שני' (דור השני) – "אשר חרפו עקבות משיחך"¹¹, יהודים שבכלל הם "מאמינים בה' ובתורתו", ועד שיש ביניהם "פיינע בני תורה", ואעפ"כ, חלשים הם באמונת הגאולה, ועד כדי כך ש"חרפו עקבות משיחך", היינו, שמחרפים ומלעיגים מענין זה!

והרי זה פלא גדול ביותר: מי הי' יכול לתאר לעצמו לפני שמונים שנה שתקום "ברי' משונה" כזו: יהודי ש"מאמין בה' ובתורתו", ואעפ"כ לועג ומחרף "עקבות משיחך"!

ויתירה מזו: בשיחה הנ"ל מוסיף, שמלבד עצם הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך", מבארים הם את הדבר בטעמים של "יראת שמים" – האמת היא שזהו המשך ותוצאה מהדור ד"אשר חרפו אויבך ה", אבל הם מלבישים זאת באיציטלא של "יראת שמים"...

ודבר כזה הוא הפלא ופלא: האמונה בביאת המשיח היא אחד מיסודי הדת, י"ג עיקרי האמונה, וידוע פס"ד הרמב"ם¹² ש"כל מי שאינו מאמין בו (במלך המשיח) או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד

(11) תהלים פט, נב.
(12) הל' מלכים רפ"א.

אם בזמנו של משה רבנו הי' צורך בביאת המשיח, גם כאשר בני"ה היו במדבר, כשהקב"ה נתן להם כל צרכיהם מן המוכן (ואם היו רוצים, היו יכולים להיות מנותקים לגמרי מאומות העולם) – בזמן הגלות, כשישנם "מלכויות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן", "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים"⁷, ובפרט חושך כפול ומכופל דעקבות משיחא, לאחרי שכבר "כלו כל הקיצין"⁸ – **בודאי ובודאי מורגש הצורך וההכרח הכי גדול דביאת המשיח תיכף ומיד!**

ומכיון שכן, צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "עד מתי", עד שלא ישאר אפילו יהודי אחד שלא יצעק "עד מתי", ואז, בודאי, ממלא הקב"ה תפלתם ובקשתם של ישראל, "הן אל כביר ולא ימאס"⁹, באופן ש"מיד הן נגאלין"¹⁰.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לצעוק "עד מתי", וכל הקהל אחריו, ואח"כ אמר כדי לשלול ענין של עצבות – יצעקו "עד מתי" מתוך ניגון (וניגנו "עד מתי")]
(משיחת ש"פ וירא ט"ו מרחשון ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

7) ישע"ל, ס, ב.
8) סנהדרין צז, ב.
9) איוב לו, ה. ברכות ח, רע"א. שו"ע אדה"ז אר"ח
רסנ"ב, וסו"ס קא.
(10) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

המדור מוקדש

לעילוי נשמת הרה"ג הרה"ח ר' **חיים משה יהודה** בהר"ד **ירמיהו הכהן ולאה** ע"ה **בלוי** מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים" ולע"נ זוגתו הרבנית **חנה חיי' הנה** בת ר' **מאיר שמריהו ורחל** - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

המדור הבא - "ניצוצות של משיח" - מוקדש לעילוי נשמת

ר' **ברוך אשר** ב"ד **זאב** ע"ה **שמואלי** - נפטר ביום ש"ק פ' בהעלותך, י"ד סיון ה'תשס"ג ומרת **גישא גני'** בת ר' **אפרים** ע"ה - נפטרה ביום ש"ק פ' ויחי, ט"ז טבת ה'תשס"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

המדור "כתי"ק - פרסום ראשון" מוקדש לעילוי נשמת ולעילוי נשמת הרה"ח **זלמן לייב** ב"ד **יעקב יצחק** ע"ה **עסטולין** נפטר ביום ט"ו אדר א' ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם בגאולה האמיתית והשלימה

צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "עד מתי"

ישנם המתעטפים ב"איצטלא של משי" ("זיידענע זופיצע"), וטוענים, היתכן שעבודת השליחות תהי' בשביל לפעול ביאת משיח – הרי זו עבודה "שלא לשמה"¹, "על² מנת לקבל פרס"³!

הן אמת שאין כוונתו בשביל חיי העוה"ז כו', אלא, בשביל ענין הכי נעלה, ביאת המשיח, אבל, סוכ"ס הרי זה "על מנת לקבל פרס", ואדרבה – "פרס" הכי גדול! והמענה לזה – בדברי הרמב"ם:

אודות היעודים הגשמיים שבתורה, "אם בחוקותי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם גו"³ – מבאר הרמב"ם⁴ שאין זה בגדר של שכר, כי אם, ש"הבטיחנו בתורה . . . שיסיר ממנו כל הדברים המונעים ידינו מלעשותה . . . וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות התורה . . . כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להם, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוה".

וממשיך⁵, "ומפני זה נתאו כל ישראל נביאיהם וחכמיהם לימות המשיח, כדי שינוחו ממלכיות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן, וימצאו להם מרגוע וירבו בחכמה".

ונמצא, שהפעולה וההשתדלות בכל הקשור להבאת המשיח אינה בגדר "על מנת לקבל פרס", כי אם, דבר הכרחי להסרת המניעה ונתינת אפשרות לקיום התומ"צ בתכלית השלימות.

וענין זה – ההכרח דביאת המשיח בשביל שלימות העבודה דתומ"צ – הוא בהדגשה יתירה בדורנו זה.

ובהקדמה:

הצורך בביאת המשיח אינו ענין שנתחדש לאחרונה . . . שהרי, בכל הדורות מתפללים ומבקשים בנ"י על ביאת המשיח, ועד כדי כך, שאפילו משה רבינו ביקש על זה – "שלח נא ביד תשלח" ("ביד אחר . . . שאין סופי להכניסם לארץ ולהיות גואלם לעתיד")⁶, כלומר, משה רבינו ביקש שהגאולה ממצרים תהי' ע"י "גואלם לעתיד", משיח צדקנו, ועאכו"כ בספר תהלים של דוד המלך – ריבוי תפלות ובקשות על הגאולה.

והגע עצמך:

(1) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"י ה"ה.

(2) ראה אבות פ"א מ"ג. רמב"ם שם ה"ד.

(3) ר"פ בחוקותי.

(4) שם פ"ט ה"א.

(5) שם ה"ב.

(6) שמות ד, יג ובפרש"י.

יהודים בדורות שלפנינו "לרקוד בפני הגוי"!!!... [.] הנהגה כזו, ועוד במסוה של "יראת שמים", מוכרחת לבוא מה"קלוגינקער" [היצה"ד] בכבודו ובעצמו, היודע יפה להתעטף ב"איצטלא של קדושה".... כידוע פתגם החסידים ש"עשו" ה' לובש" א' זיידענע קאפאטע מיט א גארטל" [=סירטוק של משי וחגור באבנט]....

יהודי שמתנהג ע"פ תורה יודע היטב ש"יהודי" ו"גלות" – הם דברים הפכיים! יהודי הוא בנו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ולכן, מקומו – אצל שולחן אביו המלך, וכאשר יהודי נמצא בגלות – אומרים: "אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם"¹³!

ובנוגע לשיטתם אודות היחס כלפי הגוי – ישנו פס"ד ברור ברמב"ם באיזה ענין ואופן צריך להיות היחס של יהודי כלפי גוי: הרמב"ם¹⁴ פוסק שיהודי צריך להשתדל – בדרכי נועם ובדרכי שלום – לפעול על גוי שיקיים מצוות שנצטוו בני נח, ובהדגשה – ש"יעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה!" ולא לרקוד לפני הגוי מפני שכך עשו שלש מאות שנה לפני הדור דעקבתא דמשיחא!...

ומה שטוען שעדיין לא הגיע זמן הגאולה – הרי מפורש בגמרא⁷ "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", וא"כ, תעשה תשובה ואז תבוא הגאולה!...! הוא זה שמעכב את ביאת משיח!...! אלא שגם "גדלות" זו לא צריכים לתת לו!...

וכאמור, לפני שמונים שנה לא היו יכולים לשער שיהי' מצב ד"אשר חרפו עקבות משיחך" ע"י יהודים שומרי תומ"צ, וא"כ, העובדה שבימינו אלו רואים זאת במוחש – מהוה הוכחה נוספת שדורנו זה הוא אכן הדור

הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, ואעפ"כ, בא יהודי שמאמין בה' ובתורתו, ולועג ומחרף "עקבות משיחך", ולא עוד אלא שמלביש זאת באיצטלא של "יראת שמים"! אמנם, בימינו אלו – קם הדבר והי' לעובדה מציאותית: ישנם יהודים שומרי תומ"צ "אשר חרפו עקבות משיחך": כאשר יהודי אומר שנמצאים אנו בזמן ד"עקבות משיחך", "הנה זה עומד אחר כתלנו" – אינם יכולים לסבול זאת, ועד שהם מחרפים ולועגים מזה! ולא עוד אלא שמחנכים ילדי ישראל ברוח זו – לחרף "עקבות משיחך", רחמנא ליצלן.

וכאשר שואלים אותם, היתכן, הרי האמונה בביאת המשיח היא מעיקרי הדת – יש להם תשובה מן המוכן: בודאי מאמינים הם בביאת המשיח [איך יתכן אחרת, הם הרי יהודים דתיים שאומרים "אני מאמין כו' בביאת המשיח"], אבל לפי דעתם, אין זה עדיין הזמן ד"עקבות משיחך", יש להמתין שנים רבות (רחמנא ליצלן) עד שתבוא הגאולה...

בודאי – אומרים הם – שסוף סוף, ברבות הימים, תבוא הגאולה; אבל עכשיו אין מה למהר... ובודאי שאין לדרוש מהקב"ה להוציא את בני' מהגלות, צריכים לשבת ולחכות, ובינתיים – "זאָלן אידן שטעקן אין גלות" [=שיהודים ישארו "תקועים" בגלות], רחמנא ליצלן! ומה צריכים לעשות – לרקוד לפני הגוי!

וגם טענה זו מלבישים הם באיצטלא של "יראת שמים": מכיון שלפני כמה מאות שנים היו יהודים שהוכרחו לרקוד – בלבוש "עור דוב" – לפני הגוי... הרי זו "הוכחה ברורה" שכך צריכה להיות הנהגה של יהודים!... ולכן, ממשיכים לטעון, כאשר מבקשים, ובפרט כאשר דורשים, מהקב"ה שתבוא הגאולה מיד, "משיח נא" – הרי זה בניגוד לדרך שבה נהגו

(13) ברכות ג, סע"א.

(14) הל' מלכים ספ"ח.

השני שאודותיו מדובר בשיחה הנ"ל, דור האחרון ממש, שאז צריכים לעבור גם את הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך!"... וכמפורש בחז"ל¹⁵: "אם ראית דור אחר דור מחרף ומגדף צפה לרגלו של משיח!"

ולא עוד אלא שבודאי שסוכ"ס יערה עליו רוח ממרום¹⁶, ויחזור בתשובה – בין אם רצונו בכך ובין אם לאו... ובלשון הידוע¹⁷: "כופין אותו עד שיאמר רוצה אני", ואז – קרינו בו "יקריב אותו לרצונו"¹⁸, היינו שזוהב את יצרו ונפשו הבהמית, ושב בתשובה אמיתית כו'.

ג. והמעשה הוא העיקר – להוסיף בכל הפעולות והפצת התורה והיהדות, כולל – הפעולה על אומות העולם שיקיימו מצוות שנצטוו בני נח.

וע"י מעשינו ועבודתנו בכל ענינים הנ"ל

(15) יל"ש עמוס רמז תקנט.

(16) ע"פ ל' הכתוב – ישע"י לב, ט.

(17) ר"ה ו, א. וש"נ. רמב"ם הל' מעשה הקרבנות

פי"ד הט"ז. תו"כ ופרש"י ויקרא א, ג.

(18) ויקרא שם.

– ממהרים ומזרזים את קיום הבקשה והדרישה של בני": "אל תחרש ואל תשקוט אל-ל", ובפשטות – שתיכף ומיד יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו . . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה' . . . ובנה מקדש במקומו (ואח"כ) וקבץ נדחי ישראל"¹⁹.

ובנקודת הענין – "לאלתר לתשובה", אצל כאו"א מישראל, ובלשון הידוע²⁰: "שיפעלו הדברים בי ובהשומעים", ועי"ז – "לאלתר לגאולה"²¹, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, תיכף ומיד ממש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן "לכתחילה אריבער". אח"כ צוה להש"ץ שי' לנגן "הי רצון כו' שיבנה בית המקדש במהרה בימינו". ואח"כ התחיל לנגן "ניעט ניעט ניקאווא".

אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

(19) רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

(20) ראה לקו"ש חט"ז ע' 42 הע' 12.

(21) אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ס"ע שסא ואילך. ועוד.

(אליו), והן בנוגע לכל העולם . . . בפועל ממש, בעולם העשי' הגשמי, כמ"ש "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", שבכל דבר שבעולם יהי' ניכר ש"אתה פעלתו", ועד ש"לעתיד לבוא תאנה צווחת כו"⁵⁷, וגם בדומם, "אבן מקיר תזעק"⁵⁸, ועאכו"כ בנוגע לבני שמכריזים וזועקים "הנה אלקינו זה"⁵⁹.

וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשתוקק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד"ואכלת ושבעת וברכת"⁶⁰ לאמיתתה עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא, ותיכף ומיד ממלא הקב"ה בקשתו – בהסעודה דיום הש"ק⁶¹ (ובפרט סעודה שלישית הקשורה עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי⁶²) פרשת וירא, כדרשת חז"ל⁶³ "מאי דכתיב (בפרשת וירא⁶⁴) ויגדל הילד ויגמל, עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר שאוכלין ושותין . . . אומר לו (הקב"ה) לדוד טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר⁶⁵ כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא".

והעיקר – שכל זה יהי' בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה"⁶⁶, "הנה זה (המלך המשיח) בא"⁶⁷, והנה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"⁶⁸), ו"הנה אלקינו זה גו' זה הוי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו"⁶⁹, שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש שאז מברכים עלי': "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". (קטעים משיחת ש"פ וירא, ח"י מר-חשון ה'תשנ"ב – מוגה)

עיר קדשך", "הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים".

(62) ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך. וש"נ.

(63) פסחים קיט, ב.

(64) כא, ח.

(65) תהלים קטז, יג.

(66) ראה תענית שם. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

(67) שה"ש ב, ח. ובשהש"ר עה"פ.

(68) ישע"י כו, יט.

(57) ישע"י כו, יט.

(58) תבוק ב, יא.

(59) ישע"י כה, ט. וראה תענית בסופה.

(60) עקב ח, יו"ד.

(61) ששייכת להגאולה, כמ"ש בברכת המזון (דיום השבת*) "והראנו . . . בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים

(* נוסף על החיוב הזכרת "מלכות בית דוד בבונה ירושלים" ברכת המזון שבכל יום (ברכות מז, ב).

המדר מוקדש לעילוי נשמת ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה שנאל

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות זוג' - תבלחט"א - מרת ח' רחל בת שפרינצא שנאל

ולזכות יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי' - לשנת הצלחה בלימוד ודרכי החסידות מתוך בריאות נכונה

ולזכות צבי בן ח' רחל - לרפואה שלימה וקרובה

ולזכות כל בני משפחתם שיחיו - לברכות עד בלי די

המדר מוקדש

לע"נ אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות כל משפחתם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די:

אורי אהרן יואל בן מינדל זוג' בת'ה רות בת שדה - לזרעא ח' וקיימא

רחל יפה בת מינדל ושושנה חס"ה בת מינדל - לזיווג הגון

דוד יעקב בן מינדל - לרפואה שלימה בגשמיות וברוחניות ולזיווג הגון

והמקדש³⁷, ונס השמן, שקשור גם עם פנימיות התורה, שמן שבתורה³⁸, שנתגלתה בתורת החסידות בחודש כסלו³⁹, הכתר דחודש **טבת**⁴⁰ – "ירח שהגוף נהנה מן הגוף"⁴¹, שרומז על ההנאה מהגוף שלמעלה, יש האמיתי, מהגוף שלמטה, יש הנברא⁴²; והכתר דחודש **שבט**⁴³, שהעשירי שבו יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ש"כ⁴⁴ מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו. . מתגלה ומאיר. . ופועל ישועות בקרב הארץ⁴⁵; וכן הכתר דהחדשים שלאח"כ עד לסיימה של שנת הצדיק⁴⁶ ב"מעשה ידינו כוונה", בנין ביהמ"ק השלישי ע"י המלך המשיח, "מלך מבית דוד"⁴⁷ ("ש"זכה בכתר מלכות. . לו ולבניו. . עד עולם"⁴⁸) ש"בונה המקדש"⁴⁹ – תיכף ומיד ממש. . כיון שכבר נתקיים מ"ש⁵⁰ "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם" (כפי שאמרנו בקידוש לבנה דחודש מרחשוון⁵¹, ובתוספת "אמן"⁵², שמורה על הקיום בפועל ממש⁵³).

בימינו אלו ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח

ד. ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בח' היחידה) שבכאו"א מישראל, **קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו** (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁵⁴, "א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁵⁵, ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', ה' מתגלה ובה בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח⁵⁶ שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

ובסגנון דפרשת השבוע – שצריכים רק לקבל ההתגלות ד"וירא אליו ה'", הן בנוגע לבני"

צריכים רק לקבל ההתגלות ד"וירא אליו ה'"

א. [.] ע"פ האמור לעיל* שהמציאות ד"וירא אליו ה'" קיימת תמיד אצל כאו"א מישראל, וצריכים רק לפעול, שמציאות זו תהי' בהתגלות – יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד"וירא אליו ה'" שבגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

ידוע שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח¹, בח' היחידה, שהיא ניצוץ מבחי' היחידה הכללית שהיא נשמת משיח², שלכן נקרא כאו"א מישראל בשם "כוכב"³, שמו של משיח, עליו נאמר "דרך כוכב מיעקב"⁴. ומודגש ביותר אצל קטנים מישראל – כמארז⁵ שתינוקות של בית רבן נקראים "משיחי". ויש לומר, שבחי' היחידה, ניצוץ משיח, היא בהתגלות יותר אצל תינוקות, כיון שהכחות הפנימיים אינם בהתגלות כ"כ (ולכן הכרתם באלקות היא בעצמותו ית', כנ"ל**).

וענין זה נעשה בפועל ובגלוי עי"ז שכאו"א מישראל ממלא את שליחותו של הקב"ה כמרומז גם בתיבת "שליח" בתוספת יו"ד, שרומז על עשר כחות הנפש שבהם נעשית עבודת השליחות, בגימטריא "משיח"⁶ – לגלות את הניצוץ משיח שבו, בח' היחידה, שתתגלה ותחדור בגופו הגשמי ובעניניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד שבצירוף כל הניצוצות דמשיח שבכל ישראל, מתגלה ובא המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאז יהי' גילוי אלקות בישראל ("וירא אליו ה'") ובעולם בתכלית השלימות.

ובענין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא – שכאו"א מישראל צריך להשתוקק ביותר להגילוי ד"וירא אליו ה'" בגאולה האמיתית והשלימה, ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, עי"ז שכל פעולה ופעולה שלו נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה.

ב. ובזה ניתוסף עליו מיוחד בדורות האחרונים – שנתגלתה סגולתו המיוחדת של כ"ף מרחשוון (שמתברך משבת פרשת וירא ח"י מרחשוון) בהולדת אדנ"ע ביום זה (בשנת כתר"א⁷), שבו "מזלו גובר"⁸:

- 1) שיש בזה שני כפ"ין, שהוא רומז לכתרא עלאה (קונטרס "חנוך לנער" ע' 8).
- 2) ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח, ובקה"ע שם.
- 3) לאחר התקלות אביו, אדמו"ר מהר"ש ב"ג תשרי תרמ"ג*** – שבשנה זו התחילה שנת המאה ועשר להתחלת נשיאותו.

* ס"ז בהשיחה (התוועדותי' תשנ"ב ח"א ע' 271).
 ** ס"ז בהשיחה (התוועדותי' שם ע' 270).
 *** ולהגיד שהמאמר הוא אשון שאמר ברבים (בלי ב' דחג הסוכות תרנ"ג) הוא ד"ה כתר יתנו לך (קונטרס "חנוך לנער" ע' 11).

- 4) כמודגש גם בפתגמו הידוע שכאשר יושב בחדרו ולומד "לקוטי תורה" אזי "ידעתי הויתיו" (ראה סה"ש הש"ת ע' 26. תש"ג ע' 63. תש"ה ע' 85).
- 5) להעיר מהשייכות ד"תמים" למצות מילה – כמ"ש "התהלך לפני והי' תמים" ע"י המילה (לך לך יז, א ובפרש"י).
- 6) מלשון "יושב ועוסק בתורה", היינו, שהעסק בתורה גם בפנימיות התורה הוא באופן של התיישבות.
- 7) שיחת ליל שמח"ת תרנ"ט – "התמים" ח"א ע' כה. ועוד.
- 8) שם ע' כג.

- 37) שם פ"א ה"ז.
- 38) שם רפ"א.
- 39) הושע ג, ה.
- 40) ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 66 ואילך.
- 41) ר"ת "א-ל מלך נאמן" (שבת קיט, ב. סנהדרין קי, סע"ב ואילך).
- 42) ראה חדא"ג מהרש"א לסנהדרין שם.
- 43) פ"י הברטנורא למגילת רות.
- 44) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.
- 45) יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל נשי' שבדור (ראה ד"ה פדה בשלום בשערי תשובה לאהאמ"צ פי"ב).
- 46) מדרש תהלים מזמור עג בסופו.
- 47) חבקוק ב, יא.
- 48) ישע"י כה, ט. וראה תענית בסופה.
- 49) עקב ח, יו"ד.
- 50) ששייכת להגאולה, כמ"ש בברכת המזון (דיום השבת*) "והראנו. . בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך", "הרחמן הוא יניחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים".
- 51) ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך. וש"נ.
- 52) פסחים קיט, ב.
- 53) כא, ח.
- 54) תהלים קטז, יג.
- 55) ראה תענית שם. שמור"כ ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.
- 56) שה"ש ב, ח. ובשהש"ר עה"פ.

מעניניו העיקריים של אדנ"ע – כפי שראו כבר בקטנותו, כמארז"ל "בוצין בוצין מקטפי ידיע", ועאכו"כ לאחר שנתגדל ועד שנתמנה לנשיא בישראל⁹ – ההשתדלות המיוחדת בהענין ד"וירא אליו ה" (לא רק בנוגע לעצמו¹⁰, אלא גם) אצל כאו"א מישראל, כמוגש בהחידוש שלו ביסוד ישיבת תומכי תמימים¹¹, ישיבה¹² שלומדים בה "תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"¹³, ובאופן שלימוד תורת החסידות הוא "בעיני הטוב להבינה ולהסבירה לעצמו כלימוד הסוגיות בגליא שבתורה"¹⁴, ש"החסידות יבינו כמו שמבינים ענין בנגלה"¹⁵ – שעי"ז נעשה (מעין ודוגמת) הענין ד"וירא אליו ה", שעניני אלקות המתבארים בתורת החסידות¹⁶ ("דע את אלקי אביך"¹⁷) באים בראיית עיני השכל.

ועוד והוא העיקר – שזוהי ההכנה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו¹⁸, שאז יה' לימוד פנימיות התורה (ידיעת אלקות) בתכלית השלימות, כמ"ש¹⁹ "ישקני מנשיקות פיהו", "שיהי' הדיבור עמנו פה אל פה"²⁰, כיון ש"תורה חדשה מאתי תצא"²¹, "מאתי" ממש, ולימודה יהי' באופן ש"לא ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם ידעו אותי"²², ויתירה מזה, באופן של ראי', "וירא אליו ה", "והיו עיניך רואות את מוריד", בראי' חושית.

וגם ענין זה מודגש בפעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשיחתו הידועה²³ בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתלמידי תומכי תמימים הם "חיילי בית דוד" שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו "אשר חרפו עקבות משיח"²⁴, ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח²⁵: "ליחס מלחמות ה" עד ש"נצח", כמרומז גם בהמשך הכתובים ד"אשר חרפו עקבות משיחך" – "ברוך ה' לעולם אמן ואמן"²⁶, ש"אמן" (ועאכו"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה²⁷, שעי"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

בדורנו זה מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש

ג. ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי²⁸ לאדנ"ע ולתלמידיו חיילי בית דוד, שבו מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחר המשך העבודה דחיילי בית דוד בהפצת המעיינות חוצה במשך ארבעים שנה, באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"²⁹.

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק – לאחר סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור פ"ט, שסיומו וחותרו "אשר חרפו עקבות משיחך", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותרו "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", דקאי על בית המקדש דלעתיד³⁰, "מקדש אדני-כוננו ידך"³¹.

ובשנת הצדי"ק נמצאים כבר בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בכל": "נפלאות" – קאי על נפלאות הגאולה העתידה, כמ"ש³² "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ויש לומר שקאי גם על ה"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (פנימיות התורה, שנקראת "חן", ר"ת "חכמה נסתרה", ו"ל שפירושו גם "חכמה נפלאה") שתהי' באופן של "נפלאות" ("נפלאות מתורתך"³³) לגבי לימוד התורה בעולם הזה; ו"נפלאות בכל"³⁴, "בכל מכל כל", כמ"ש אצל האבות ש"הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא"³⁵, שזוהי השלימות דלעתיד לבוא.

ובשנת ה'תשנ"ב נמצאים כבר בשנת פרשת וירא, שבו מודגשת השייכות לגאולה האמיתית והשלימה שבה יהי' שלימות הגילוי ד"וירא אליו ה" לכאו"א מישראל, וקביעותו בח"י מרחשון, שמורה על המשכת והתגלות החיות (ח"י) האלקי בכל עניני העולם שעוסקים בהם בחודש מרחשון, ששלימותו לאחר הנצחון ד"אשר חרפו עקבות משיחך ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (בסיום וחותרם שיעור תהלים דיום ח"י בחודש); ותוך ג' ימים לכ"ף מרחשון³⁶, בחי' הכתר, שמורה על התגלות מלכותו של הקב"ה בכל העולם לעתיד לבוא (כנ"ל*).

ויש להוסיף, שכיון שחודש מרחשון הוא החודש הראשון לעבודה בעולם לעשות לו ית' דירה בתחתונים, ה"ה כולל גם החדשים שלאחריו, ובמילא, כ"ף מרחשון, הכתר דמרחשון, כולל גם הכתר דהחדשים שלאחריו: הכתר חודש כסלו, שסיומו בימי חנוכה, חנוכת המזבח

28 כולל ובמיוחד כ"ף כסלו שבו נשלמה הגאולה די"ט כסלו, ר"ה לחסידות.
29 ולהעיר, שכ"ף בו הוא יום ההילולא דהרמב"ם ז"ל. שסיום וחותרם ספר ההלכות שלו הוא בהלכות מלך המשיח.
30 מגילה יג, א.
31 ראה לקו"ש חט"ז ע' 382 ואילך.
28 (32 חודש הי"א ("עשתי עשר חודש") – שקשור עם בחי' הכתר שלמעלה מעשר ספירות.
33 תניא אגה"ק סז"ך-וכ"ח.
34 ובכ"ף בו נשלמו עשר ימים (מספר שלם) להעילוי והשלימות דעשיירי שבו.
35 בהכתר חודש ניסן – ביום עשתי עשר יום, שקשור עם בחי' הכתר (כנ"ל הערה 32).
36 רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

(* סי"א בהשייחה (התוועדיות' שם ע' 273).

9 שם ע' כד.
10 ובפרט במאמרי החסידות שלו, שבהם בולט ומורגש ביותר הרחבת הביאור בהבנה והשגה, ועד שנקרא ע"י חסידים הראשונים בתואר "הרמב"ם של תורת החסידות" (לקו"ד ח"ב קצו, א. וראה גם ספר-השיחות נמש"א ח"א ע' 117-18).
11 דה"א כ"ח, ט. וראה תניא קו"א קנו, ב. ועוד.
12 ראה אגה"ק דהבעש"ט הידועה – כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.
13 ש"ה"ש א, ב ובפרש"י.
14 צרור המור עה"פ.
15 ישעי' נא, ד. ויק"פ פי"ג, ג.
16 ירמי' לא, לג.
17 שיחת שמש"ת תרס"א – לקו"ד ח"ד תשפ"ז, ב ואילך. סה"ש תש"ב ס"ע 141 ואילך.
18 תהלים פט, נב.
19 ספי"א.
20 שם, נג.
21 ראה נזיר בסופה. וש"נ.
22 להעיר גם מהשייכות לפרשת וירא – שבסיומה נאמר "בהר ה' יראה", ה' יבחר ויראה לו את המקום הזה להשרות בו שכניתו ולהקריב כאן קרבנות" (כב, יד ובפרש"י).
27 ראה בארוכה אמ"ב שער הק"ש פנ"ד ואילך. ועוד.